

Sygn. akt VIII U 2213/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Grażyna Łazowska
Protokolant	Mirosława Wandachowicz

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2019 r. w Gliwicach

sprawy A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 11 lipca 2018 r. **nr** SER 2 (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury w oparciu o art. 110 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poczynając od dnia 1 czerwca 2018r.;
- zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) sędzia Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 2213/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 11 lipca 2018r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu A. K. przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ nowo ustalony wskaźnik podstawy wymiaru okazał się niższy niż 250%. Nowo ustalony wskaźnik podstawy wymiaru z 20 lat wybranych z całego okresu zatrudnienia od 1980r. do 2011r. wyniósł 221,16%, natomiast z 10 lat wybranych z 20 - lecia przypadającego przed rokiem złożenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, to jest z okresu od 2002r. do 2011r., wyniósł 3,04%.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i rozstrzygnięcia

co do istoty sprawy oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu, że domaga się przeliczenia świadczenia po uprzednim odtworzeniu wynagrodzeń z lat 1970 – 1979.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołani, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. K. urodzony (...) jest uprawniony do emerytury górniczej od 6 lutego 1995r.

Do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia organ rentowy przyjął wynagrodzenia ubezpieczonego z lat 1983 – 1988 (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 10 kwietnia 1995r.).

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 345,37% i został ograniczony do 250%.

W dniu 26 czerwca 2018r. ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy emerytalnej przedkładając zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za lata 1980 – 1982, 1989 - 1996 z 5 grudnia 2017r.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał decyzję skarżoną.

Ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) od 22 września 1969r. do 31 stycznia 1996r. na stanowisku ślusarza pod ziemią.

Na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu emerytur i rent K. S., który dokonał odtworzenia zarobków ubezpieczonego za okres od 22 września 1969r. do 31 grudnia 1979r. w oparciu o dane znajdujące się w aktach osobowych oraz obowiązujące przepisy płacowe, Sąd ustalił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury górniczej ubezpieczonego obliczony z najkorzystniejszych 20 lat kalendarzowych, w tym z okresu przypadającego po przyznaniu świadczenia przekracza 250% i wynosi 250,62% (lata 1971, 1972, 1974, 1975, 1980 - 1995). Biegły uwzględnił stawkę zasadniczą, Kartę Górnika, węgiel, pracę w niedziele i święta wyliczoną w oparciu o dane wynikające z karty ewidencyjnej znajdującej się w aktach osobowych, podwójną Kartę Górnika, dodatek nocny, dodatek zmianowy.

Biegły wskazał, że wynagrodzenie ubezpieczonego z pewnością było wyższe od ustalonego powyżej, gdyż ubezpieczony otrzymywał premię uznaniową bądź tzw. premię akordową, lecz te składniki wynagrodzenia nie są możliwe do odtworzenia: premia ze względu na jej uznaniowość, a progresja akordowa ze względu na zupełny brak danych w tym zakresie (zniszczenie dokumentacji płacowej),

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia w KWK (...), opinii biegłego sądowego K. S. (opinia główna k.21 – 25, opinie uzupełniające k.40 – 42 i 56 - 58 akt).

Ostateczna opinia biegłego nie była kwestionowana przez strony. Sąd uznał, że opinia ta zasługuje na uwzględnienie, bowiem sporządzona została w oparciu o fachową i specjalistyczną wiedzę, zgodnie ze zleceniem Sądu, na podstawie całokształtu zgromadzonej w sprawie dokumentacji, w tym zawartej w aktach osobowych ubezpieczonego, a także przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów płacowych. Biegły w sposób czytelny i precyzyjny dokonał obliczeń, wskazując przy tym dokładnie na jakiej podstawie dokonał poszczególnych założeń. Z opinii tej wynika, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury górniczej ubezpieczonego z okresu 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, w tym z uwzględnieniem okresu przypadającego po przyznaniu świadczenia przekracza 250% i wynosi 250,62% (lata 1971, 1972, 1974, 1975, 1980 - 1995).

Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c pominął dalsze dowody zgłoszone przez ubezpieczonego, w tym o przesłuchanie świadków, gdyż pozostają one bez wpływu na wynik postępowania. Dotychczas przeprowadzone w sprawie dowody pozwoliły na ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury górniczej ubezpieczonego na poziomie przekraczającym 250%, co z kolei uprawnia go do wnioskowanego przeliczenia świadczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczony spełnia warunki do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018r., poz.1270 ze zm.).

Zgodnie z powołanym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,
- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r.

w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy. Natomiast w sytuacji, gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być ustalona na podstawie dokumentacji zastępczej z akt osobowych pracownika (np. umów o pracę, angaży, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz innych pism dotyczących zatrudnienia, które zawierają informacje o wynagrodzeniu).

W niniejszej sprawie Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu emerytur i rent K. S. celem ustalenia, na podstawie akt osobowych i obowiązujących przepisów płacowych, potencjalnego wynagrodzenia ubezpieczonego za lata zatrudnienia w KWK (...) 1969 – 1979, a następnie wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia według najkorzystniejszego wariantu, przy uwzględnieniu zarobków uzyskanych po przyznaniu prawa do emerytury górniczej.

Z opinii biegłego wynika jednoznacznie, że najkorzystniejszy wskaźnik wysokości emerytury górniczej ubezpieczonego wyliczony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, w tym z okresu przypadającego po przyznaniu prawa do emerytury górniczej, przekracza 250% i wynosi 250,62%.

Skoro wskaźnik ten przekracza 250%, to ubezpieczonemu przysługuje prawo do ponownego przeliczenia pobieranej przez niego emerytury górniczej z zastosowaniem art.110a ustawy emerytalnej, to jest z uwzględnieniem podstawy wymiaru wyliczonej na nowo zgodnie z art.15 tejże ustawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w pkt 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art.110a ustawy emerytalnej, poczynając od 1 czerwca 2018r., czyli od miesiąca zgłoszenia wniosku (zgodnie z art.133 ust.1 pkt 1 ustawy emerytalnej).

Kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu o kosztach na rzecz ubezpieczonego Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. i art.99 k.p.c. w związku z §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r., poz.265).

(-) sędzia Grażyna Łazowska